

Bilag 3

Status på handleplaner for demenspolitikken

August 2008

Målsætning	Handleplaner	Formål	Aktivitet/Status	Planlagt opfølgning
Tidlig indsats	Udredning	<p>Visitorer, forebyggere og plejepersonale skal være opmærksomme på demenssymptomer hos de borgere, de besøger - og de skal informere om det tilbud om udredning, som eksisterer hos borgerens egen læge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetenceudvikling af medarbejdere mhp. at opspore borgere med demenssymptomer gennem Samarbejdsmodellen • Forebyggende medarbejdere og visitorer har modtaget uddannelse på Forvaltningshøjskolen i demens mhp. at være bedre til at henvise borgere til udredning • I 2007 er der ansat en demenskoordinator i alle lokalområder. Demenskoordinatoren skal bl.a. sikre en bedre koordination af det enkelte borgerforløb, også i den tidlige indsats. • Forbedret information om demens og tilbud til borgere med demens til personalet • Fokus på tidlig indsats på kurser i SUF Akademi. <p>Kurserne har øget fokus på demenssymptomer blandt personalet, men fortsat behov for kontinuerlig kompetenceudvikling af medarbejderne, hvis fokus skal fastholdes på alle niveauer af forvaltningen</p>	<p>Indtænker undervisning i de nye forebyggeruddannelser.</p>
	Udarbejdelse af planer for den kommende indsats	<p>De praktiserende læger kan i forbindelse med udredning foreslå borgeren at tage kontakt til P/O-kontorerne mhp. så tidligt som muligt at få vurderet behov for forskellige tilbud, herunder udarbejdelse af planer for den kommende indsats.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I 2006 blev der i den nye landsoverenskomst vedr. almen lægegerning aftalt mulighed for honorering af max. 2 opfølgende samtaler om året for borgere med psykiske lidelser – herunder borgere med demens. Aftalen er stadig gældende. • Indarbejdet i samarbejdsmodel. <p>Muligheder for et årligt sundhedstjek til borgere med demens er ikke iværksat og vurderes som uaktuelt.</p>	

	Let tilgængelig information	Formulering af en servicepjece, som giver borgere, samarbejdspartnere og øvrige interessenter en let, overskuelig og opdateret viden om de forskellige former for hjælp, der findes, og om hvor den enkelte kan hente yderligere viden.	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke iværksat direkte, men der foreligger en pjece om samarbejdet om demens ml. KBH, Frederiksberg og H:S • I forbindelse med Samarbejdsmodellen er der på www.demensdoeren.dk informationer om KK's tilbud og kontaktsteder i kommunen. • Opdateret side på KK.dk med informationer om KKs demenspolitik, handleplaner og tilbud. • Opdateret demensside på SUF-nettet, som indeholder relevant og opdateret information til personalet. 	Udarbejdelse af pjece, som beskriver kommunens tilbud samt kontaklinformationer.
Målsætning	Handleplaner	Formål	Status	Planlagt opfølgning

Målrettede tilbud på alle plejehjem	Det anbefales, at alle plejehjem på sigt kan tilbyde borgere med diagnosticeret demens af lettere karakter et skræddersyet tilbud.	Ikke iværksat	Afdække hvilke plejehjem, som er særlig godt indrettet til borgere med demens mhp. at samle borgere med demens af lettere karakter på disse plejehjem.
Specialisering i hjemmeplejen	Mere målrettet pleje for hjemmeboende borgere med svær demens.	Der er bevilget penge fra Socialministeriets pulje til forbedring af hjemmeplejen. Projekt "Giv Tid" i Brønshøj forankret i Pilehuset. (Bevilget 5,9 mio. kr). Projektet blev afsluttet i 2007. Projektet viste, at det var vigtigt, at hjemmehjælperen blev tildelt tid til etablering af en positiv kontakt med borgeren med demens, når hjælpen skulle etableres, og at der var mulighed for mere fleksibilitet i forhold til, hvad der konkret foregik, når hjemmehjælperen besøgte borgeren. Evt. etablere samarbejde mellem demenscentrene og de enkelte hjemmeplejeenheder er ikke iværksat.	Budget 2009: Budgetønske på baggrund af erfaringerne fra "Giv Tid".
Dagtilbud	Målrettede dagtilbud til (yngre) borgere med demens (også dels for at aflaste pårørende).	Tilrettet visitationskriterier til dagtilbud til borgere med demens med henblik på at sikre samme tilbud over byen Dagtilbud til yngre borgere med demens: 'Huset' er gået i drift med en normering på 16 pladser. Målgruppen er fortrinsvist yngre borgere, men i 2008 er der også lukket op for at tage ældre borgere med demens ind. Støtte-væregrepper: Der er også etableret være-grupper for pårørende i Huset.	Demenskoordinatorerne skal etablere lokale støtte-væregrepper
Valgmuligheder	Behov og muligheder for øgede valgmuligheder anbefales undersøgt.	Ikke iværksat.	
Ledsagemulighed	Behov og muligheder for ledsagelse til forskellige dagtilbud, når borgeren ikke selv kan opsøge dagtilbudene, anbefales undersøgt.	Fungerer delvist – indsatsen iværksat.	

	Magtanvendelse	Sikre rammer for, at der kan skabes den nødvendige tryghed, sikkerhed og værdighed for borgere med demens.	<p>Undervisning: Demensteamet har i 2006/2007 fokus på magtanvendelsesområdet. Udbudt kurser til alle forvaltningens enheder fra 2006. Demensteamet har med juridisk afdeling og to visitatorer sammensat og pilottestet undervisning i § 129 til visitatorerne – undervisningen er afholdt i nov. og dec. 2007.</p> <p>Elektroniske hjælpemidler: Der er bevilget projektmidler fra SM til afprøvning af forskellige hjælpemidler i hjemmene i relation til projekt om specialiseret hjemmepleje. Projektet "Vær Tryg" er forankret i Pilehuset og indeholder 5 delprojekter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Småteknologiske hjælpemidler" - "Mobil med GPS-sporingsmulighed" - "Robotsælen" - "Brandslukning efter vand/tåge-princippet" - "Intelligente løsninger i hjemmet". <p>§ 129: Der er nedsat en arbejdsgruppe med henblik på at sikre en hensigtsmæssig sagsgang i forbindelse med § 129 sager. Fra 1. juni 2008 implementeres standardbreve og svarfrister i forbindelse med indhentning af oplysninger fra ex. plejehjem, hjemmepleje og praktiserende læger.</p>	<p>Temadag til ledere om magtanvendelse i efteråret 2008.</p> <p>Projekt afsluttes og evalueringsrapport udarbejdes.</p> <p>Der er udarbejdes et katalog over, hvilke tiltag der virker efter erfaringer fra "Vær Tryg"-projektet.</p> <p>Budget 2009: Budgetønske vedr. GPS-sporing</p> <p>Arbejdsgruppen fortsætter med fokus på arbejdsgangsbeskrivelser og evt. udarbejdelse af ensartede retningslinier for at konvertere en permanent plejebolig til et midlertidigt bo-tilbud.</p>
Målsætning	Handleplaner	Formål	Status	Planlagt opfølgning

Behandling og samarbejde	Opsøgende indsats	Visitorer og forebyggende medarbejdere er nøglepersoner ifht. tidlig opsporing. Det anbefales, at alle tests eller andre observationer, der giver anledning til mistanke om demens, så vidt muligt fører til en anbefaling om, at borgeren kontakter egen læge.	Den opsøgende indsats er søgt forbedret bl.a. ved at efteruddanne de forebyggende medarbejdere efterår 2006 og gennem Samarbejdsmodellen.	Opfølgning i forhold til forebyggende indsats i strategien for forebyggende hjemmebesøg.
	Sammenhængende indsats	Det anbefales, at den praktiserende læge vurderer behovet for en samlet koordineret indsats, og efter samtykke fra borgeren sender oplysninger til P/O-kontoret med henblik på opfølgning.	Indarbejdet i Samarbejdsmodellen Standarder for revisitation af borgere med demens mhp evt. tilpasning af behovet er ikke iværksat.	
	Hjælpemidler	Det anbefales at indlede en undersøgelse af, om borgere med andre tilgrundliggende årsager til deres kommunikative handicaps (udover Huntington Chorea og apopleksi), kan profitere af Center for specialundervisnings tilbud.	Ikke iværksat. Der henvises til hjerneskadesamrådet. Evt. indlede en undersøgelse hvis relevant. COPM-metoden: Det anbefales at undersøge, om COPM-metoden kan inddrages i den tidlige indsats over for borgere, som har demens. – bruges bl.a. til at "måle" tilfredshed. Er undersøgt i Huset, Demenscenter Nørrebro. Det blev konkluderet, at metoden <u>ikke</u> er særlig egnet til demensområdet.	

	<p>Samarbejde - Etablering af en fælles samarbejdsmodel i H:S området</p>	<p>At skabe en entydig indgang på demensområdet i Københavns Kommune - præcisering af hvordan der skal henvises fremover</p>	<p>Fra januar 2006 blev der indført en samarbejdsmodel i H:S sammen med kommunerne og almen praksis med henblik på at sikre det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde i forbindelse opsporing, udredning, behandling og pleje af borgere med demens. SUF har i hele perioden bidraget til udvikling, evaluering m.v. af Samarbejdsmodellen.</p> <p>Samarbejdsmodellen er gældende indtil en ny model er udviklet og implementeret i Region Hovedstaden.</p> <p>Samarbejdsmodellen har været med til at skabe større klarhed om ansvarsplacering og rollefordeling i samarbejdet på tværs af sektorerne.</p>	<p>I 2008-2009 evalueres de tre samarbejdsmodeller som p.t. fungerer i Region Hovedstaden med henblik på at udarbejde forslag til en ny samarbejdsmodel for hele Region Hovedstaden.</p> <p>Københavns Kommune vil være aktiv medspiller i evaluering, udvikling og implementering af ny model bl.a. gennem repræsentation i Det Sundhedsfaglige Råd for Demens.</p>
Målsætning	Handleplaner	Formål	Status	Planlagt opfølgning

Pårørende	Aflastning	Aflastning af pårørende bør fremmes via udvidelsen af de forskellige (midlertidige) dag- og døgntilbud til demente.	<p>Der er skabt aflastningsmuligheder for de pårørende på visse demenscentre. Pga. lang venteliste på de almindelige demensboliger har der ikke været et tilstrækkeligt flow til at imødekomme det fulde behov.</p> <p>De enkelte demenscentre arbejder med disse indsatser, men der er p.t. ikke udvidet åbningstid på nogle af dagtilbudene.</p> <p>Stadig behov for aflastning af pårørende, men i mindre grad. På Højdevang Sogn er der kommet flow på de midlertidige pladser – også med plads til planlagt aflastning.</p> <p>Projekt "Giv tid" viste, at pårørende oplever den psykiske belastning som værende større end den fysiske belastning. Råd, støtte og vejledning er vigtige elementer i forhold til at hjælpe de pårørende. Dette er tænkt ind i budgetønsket om en Demensskole.</p>	Behovet i de enkelte lokalområder skal afdækkes, og det skal undersøges hvorvidt de eksisterende tilbud er tilstrækkelige til at dække dette behov.
	Råd og vejledning	Råd og vejledning til pårørende – evt. på de tilbud, hvor borgeren kommer.	<ul style="list-style-type: none"> • De enkelte demenscentre har løbende lavet indsatser for de pårørende med råd og vejledning. • Ansættelse af demenskoordinatorer til støtte og rådgivning af borgeren og denne pårørende • Demenscentre har haft stor fokus på etablering og konsolidering af botilbudene og mindre fokus på pårørende <p>De frivillige organisationer: Skal kontaktes mhp. et samarbejde – ikke iværksat</p> <p>Demenslinie: Igangsat, men lukket, da kun få ringer, og der ofte er tale om at henvise videre til specialviden.</p> <p>Vidensdatabase: Delvist iværksat gennem opdatering af SUFnet.</p>	Demenskoordinatorer skal etablere pårørendegrupper (i samarbejde med visitationen og Demensteamet).

	Undervisning – Demensskole	Tilbud om undervisning til den demente selv og dennes pårørende etableres som et systematisk organiseret tilbud (demensskole). Denne demensskole skal der kunne henvises til umiddelbart efter diagnosticering.	Resultater fra projekt DAISY. Evt. implementering på baggrund af erfaringer fra DAISY. Søger midler i budget 2009 til en Demensskole. Demenskoordinatorer evt. i samarbejde med visitationen er lokalområdets videnscenter. Skal mødes og dermed sikre en koordinering af området.	Afventer budgetforlig i okt. 2009.
Målsætning	Handleplaner	Formål	Status	Planlagt opfølgning
Personale	Lokale kompetenceudviklingsplaner	Lokale temadage for udførerne i lokalområderne afholdt af demensteamet.	Afholdelse af de "Lokale Demensdage" (sidste gang afholdt i efteråret 2006)	
	Opkvalificering af personale på demenscentre	Medarbejderne på demenscentre skal have særlige kompetencer - bl.a. indenfor DCM-metoden for at sikre kvaliteten i omsorgen	<ul style="list-style-type: none"> • Demensteamet tilbyder et fem dagskursus for nye medarbejdere samt opfølgning for de gamle. Uddannelsen for personalet på demenscentre er under klippekortsordningen. • Demensteamet underviser desuden medarbejderne på de nye demenscentre. Personalet på Bryggergården har afsluttet undervisningen i nov. 2007. 	Demensteamet holder personalet kompetencer ajour.
	Opkvalificering af vidensniveau i hjemmeplejen og øvrige plejehjem	Store dele af medarbejderne skal have viden om GBS-skalaen og OBS-skalaer. Begge skalaer kan hjælpe personalet i forhold til den tidlige opsporing og afklaring af borgeren problemstillinger.	<ul style="list-style-type: none"> • Tre kurser om demens i regi af SOSU-kbh er godkendt til klippekortsordningen. • De tre kurser kvalitetssikres i samarbejde med HR-staben, CFU og Demensteamet. 	

	Opkvalificering af forebyggende medarbejdere	Medarbejderne skal være rustet til at få øje på de tidlige symptomer på demens og til evt. at gennemføre en motiverende samtale, hvis vurderingen er, at borgeren bør kontakte sin egen læge.	De forebyggende medarbejdere har været på et generelt 4-dages kursus afholdt af Forvaltningshøjskolen.	
	Opkvalificering af visitatorer	Visitatorerne skal kende visitationskriterierne til de særlige botilbud.	Visitatorerne er undervist i § 129 – sager i november og december 2007.	
	Demenssteam	Udvidelse med en specialist koblet til hvert lokalområde (Demenskoordinator).	Ikke iværksat under Demenssteamet, men i hvert lokalområde er ansat en demenskoordinator tilknyttet de lokale udførerenheder. Formålet er at sikre en bedre koordination af det enkelte borgerforløb, også i den tidlige indsats. Demenskoordinatoren skal medvirke til at sikre lokal kompetenceudvikling og udarbejde en lokal strategiplan. Demenskoordinatoren skal fungere som bindeled og have tæt kontakt til demenscentre, hjemmepleje, plejehjem og visitation såvel som Hukommelsesklinikker og praktiserende læger. Der er etableret et netværk for demenskoordinatorerne.	
Københavns Kommunes Videnscenter for demens	Opsamling og videreformidling af den praksisnære erfaring og viden. Løbende kvalitetsudvikling.	<ul style="list-style-type: none"> • Demensforstandernetværksmøder • Netværksmøder i den centrale demenspladsanvisning • Netværksmøder for demenskoordinatorerne • Temadag om demens for alle netværkene den 19. aug. 2008. Demenskoordinatorer og visitatorer er lokalområdets videnscenter. Det vurderet, at målsætningerne under indsatsområdet er indfriet, og at tilfredsheden med Demenssteamets undervisning er høj blandt medarbejdere på kommunens demenscentre.	Evt. virtuelt videnscenter, hvor viden og praksisnære erfaringer fra demensforstandere, demenssteam mfl. samles og videreformidles løbende. Der skal forsat kompetenceudvikles løbende.	